JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
WIZARA YA KILIMO

MWONGOZO WA UWEKAJI NA USAJILI WA REHANI

Imeandaliwa na:

Tume ya Maendeleo ya Ushirika,

S. L. P 201,

DODOMA

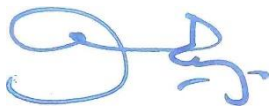
TOLEO LA PILI Julai,2026

DIBAJI

Vyama vya Ushirika vina mchango mkubwa katika Maendeleo ya jamii kwa kuwa vinahusisha wananchi wengi walio katika ngazi ya chini na kati ambao pamoja na nia yao njema kupata maendeleo kupitia umoja wao wamekuwa na changamoto kubwa ya Mtaji wa kufanikisha malengo yao. Kwakuwa Vyama vingi havina mtaji wa kutosha kufanya shughuli zao kumekuwa na haja kubwa ya kupata mikopo toka taasisi za fedha. Taasisi za fedha kwa upande mwingine ilikupata uhakika wa marejesho ya mikopo, zimekuwa zikitoa mikopo baada ya kupata uthibitisho toka kwa mkopaji kuhusu uwezo wake wa kulipa na uhalali wa nyaraka ambazo zinatoa uhalali wa ukopaji.

Uwekaji wa rehani umekuwa na changamoto nyingi kuanziangazi ya Chama, wakopeshaji, Usajili na Usimamizi. Kutosajili rehani pindi Vyama vya Ushirika vinapohitaji mkopo kunaweza kusababisha hasara kwa Mkopaji kwa kujikuta anapoteza mali zake zote na kuchukuliwa hatua za kisheria, kwakuwa mkopaji akishindwa kulipa deni lake kwa mali iliyokusudiwa anaweza kuchukua mali zingine ili kufidia deni lake kwa kufuata taratibu za kisheria. ,ili kuondokana na changamoto hizo imeonekana ni muhimu kuandaa mwongozo utakaoeleza mambo muhimu ya kuzingatia katika uwekaji na usajili wa rehani. Mwongozo umefafanua mambo ya msingi kuhusiana na usajili wa rehani na iwapo kila upande utatimiza majukumu yake,vyama vitanufaika kwa kupata mikopo na mkopeshaji kwa upande wake kufanya biashara akiwa na uhakika wa marejesho ya mkopo.
Ni matarajio ya Mrajis wa Vyama vya Ushirika iwapo kila mdau atazingatia utaratibu ulioelezwa katika mwongozo huu kuhusu uwekaji na usajili wa Rehani utasaidia kutatua changamoto zinazojitokeza katika utaratibu mzima wa uwekaji na Usajili wa Rehani za Vyama Vya Ushirika Nchini.

Aidha, mwongozo huu ni nyenzo muhimu katika kufafanua na kuongeza uelewa wa eneo hili muhimu katika Vyama vya Ushirika ili kuingia katika uwekezaji wenye tija kupitia fursa mbali mbali zilizopo.

Dkt. Benson O. Ndiege
MRAJIS WA VYAMA VYA USHIRIKA

YALIYOMO

DIBAJI 2
SEHEMU YA KWANZA 2
MWONGOZO WA USAJILI WA REHANI 2
Utangulizi 2
SEHEMU YA PILI 3
UWEKAJI NA USAJILI WA REHANI 3
Uwekaji wa Rehani 3
Chama 3
Taasisi inayotoa Mkopo 4
Mrajis wa Vyama vya Ushirika 4
Usajili wa Rehani 5
Wahusika wa Rehani 6
Mkopaji 6
Wakopeshaji 6
Wasimamizi 6
Aina za Rehani 6
Sifa za Mali Zinazosajiliwa 7
Utaratibu wa Kusajili Rehani 7
SEHEMU YA TATU 9
FAIDA ZA KUSAJILI REHANI 9
SEHEMU YA NNE 10
ATHARI ZA KUTOSAJILI REHANI 10
Athari za kisheria (legal) 10
Athari za kiutawala (administrative) 10
SEHEMU YA SITA 11
HITIMISHO 11

SEHEMU YA KWANZA

MWONGOZO WA USAJILI WA REHANI

Utangulizi

Vyama vya Ushirika vimekuwa na mchango mkubwa katika kuleta maendeleo katika jamii kutokana na shughuli mbalimbali ambazo zinafanywa katika tasnia hii , pamoja na nia njema ya kujiletea maendeleo ya kiuchumi na kijamii wamekuwa na changamoto mbalimbali hasa ya Mtaji ili kufanikisha malengo yao. Kutokana na ukweli kwamba Vyama vya Ushirika vingi havina mtaji wa kutosha wa kutekeleza shughuli zao, kumekuwa na haja kubwa ya kupata mitaji a kutoka nje ya Chama na hivyo suala la la mikopo kutoepukika.o.

Mikopo inaombwa kutoka taasisi za fedha ambazo nazo uhitaji uthibitisho na uhakika wa usalama wa fedha zinazotolewa. Ili kupata uhakika wa marejesho ya mikopo, taasisi za fedha hutoa mikopo baada ya kupata uthibitisho kutoka kwa mkopaji kupitia rehani; ambapo mali huwekwa rehani hadi hapo wanapomaliza mkopo uliochukuliwa katika taasisi husika..

Ni muhimu kwa Chama cha Ushirika kuweka na kusajili Rehani kwa kuzingatia Sheria,Kanuni,na miongozo iliyotolewa na Mrajis wa Vyama vya Ushirika ili kutoa uhakika kwa mkopeshaji na kuzingatia misingi ya ukopaji na ukopeshaji.. Uwekaji wa rehani umekuwa na changamoto nyingi kuanzia uwekaji katika ngazi ya chama, wakopeshaji na usimamizi katika ngazi ya Mrajis. Kutokuweka na kusajili rehani pindi Vyama vya Ushirika vinapohitaji kupata mikopo kutoka kwenye Taasisi mbalimbali, kunaweza kusababisha hasara kwa pande zote mbili za Mkopaji pamoja na Mkopeshaji.

Ili kuondokana na changamoto, Ofisi ya Mrajis wa Vyama vya ushirika imeona ni vemakuandaa mwongozo unaoeleza hatua muhimu za kuzingatia wakati wa uwekaji na usajili wa rehani, ili pande zote ziweze kushiriki vema na kunufaika kwa kuzingatia misingi ya ushirika. Mwongozo huu umefafanua mambo ya msingi kuhusiana na usajili wa rehani na umelenga katika kujenga uelewa kwa Viongozi na Wanachama wa Vyama vya Ushirika, Wasimamizi na wakopeshaji kuhusu masuala muhimu ya kuzingatia wakati wa uwekaji na Usajili wa Rehani. Ni matarajio ya Mrajis wa Vyama vya Ushirika kwamba kila mdau akishiriki kikamilifu kuondoa changamoto na kuhakikisha anatekeleza majukumu yake, Vyama vitanufaika kwa kupata mikopo na mkopeshaji kwa upande wake atakuwa na uhakika wa marejesho ya mkopo.

SEHEMU YA PILI

UWEKAJI NA USAJILI WA REHANI

Uwekaji wa Rehani

Uwekaji rehani ni muhimu kwa chama ili kiweze kupata mikopo na kufikia malengo, na vile vile wakopeshaji kuwa na uhakika wa biashara kwa kuwa na uhakika wa upatikanaji wa fedha kutokana na riba katika mikopo hiyo. Hivyo, kila upande una wajibu wa kuhakikisha kwamba unafuata taratibu zote kwa kuzingatia sheria.

Uwekaji wa rehani unahusisha mkopaji ambaye huweka dhamana kwa ajili ya mkopo anaotarajia kupata na mkopeshaji kwa upande wa pili kuiangalia rehani kama dhamana ya mkopo anaotarajia kutoa wakati Mrajis wa Vyama vya Ushirika anasimama kama msimamizi na kuhakikisha kuwa Chama kinatekeleza kila hatua kwa mujibu wa Sheria ya Vyama vya Ushirika. Kila mshiriki anawajibu wa kuzingatia au kufanya yafuatayo:

Chama

(i) Kwa mujibu wa Sheria ya Vyama vya Ushirika Sura 211 (Toleo Rekebu 2023) na Marekebisho yake ya Mwaka 2025 na Kanuni za Vyama vya Ushirika ya Mwaka 2015, wanachama wanapaswa kujadili na kupitisha azimio la kukopa na hatimaye kusimamia, kupitia Mkutano mkuu, masuala yote yahusuyo mikopo;

(ii) Kuibua miradi itakayoleta tija kwenye Chama kwa lengo la uwekezaji mkubwa ambao utahitaji kuwa na vyanzo mbalimbali, ikiwemo mikopo;

(iii) Kuainisha/kuchagua mkopeshaji baada ya kupata uchambuzi wa wakopeshaji kutoka kwa viongozi;

(iv) Kuzifahamu mali za Chama na kuruhusu zitumike kama dhamana ya mkopo;

(v) Kukasimu madaraka ya ufuatiliaji wa utekelezaji kwa Bodi ya Chama;

(vi) Bodi kusimamia ipasavyo upatikanaji na matumizi ya mkopo kama ulivyopitishwa na Mkutano Mkuu na kuidhinishwa na Mrajis wa Vyama vya Ushirika kwa mujibu wa Sheria;

(vii) Bodi kusimamia watendaji katika utekelezaji wa madhumuni ya mkopo ili kuhakikisha kwamba Chama kinalipa mkopo kwa mujibu wa mkataba;

(viii) Bodi kufanya uchambuzi wa kina wa wakopeshaji ili kupata mkopo wa gharama nafuu;

(ix) Kuwasilisha kwa Mrajis wa Vyama vya Ushirika taarifa za Rehani inayowekwa na Chama ili isajiliwe. Kwa mujibu wa kifungu 82(1), uwekaji wa rehani unaweza kufanywa pia na mtu/taasisi yoyote yenye maslahi na mkopo husika ambaye anaruhusiwa kuomba kwa Mrajis wa Vyama vya Ushirika kusajili;

(x) Kuwasilisha kwa Mrajis wa Vyama vya Ushirika taarifa za dhamana ya mali ilizozinunua pamoja na nakala za nyaraka zilizothibitishwa ambazo dhamana hiyo iliwekwa au kuthibitishwa kwa ajili ya kusajiliwa ndani ya siku 45 baada ya tarehe ya kukamilika kuzinunua - ;

(xi) Kwa mujibu wa kifungu cha 85 (1) cha Sheria ya Vyama vya Ushirika, kuhakikisha kwamba nakala za vyeti/hati za kusajili rehani zinapitishwa;

(xii) Kwa mujibu wa kifungu cha 89 (1), Chama kinapaswa kutunza nakala za nyaraka zote za Rehani zilizowekwa na kusajiliwa. Kutunza Rejista ya dhamana yenye maingizo ya nakala za Rehani zilizosajiliwa ikionyesha maelezo mafupi ya udhamini, kiasi cha udhamini na majina ya wanaohusika; na

(xiii) Kwa mujibu wa kifungu cha 90 (1), Chama kinapaswa kuweka wazi katika muda wa kazi, nakala za Rehani zilizosajiliwa, kwa ajili ya ukaguzi na wanachama au wadai wa chama, bila malipo yoyote na kwa mtu mwingine kwa kulipia gharama ambayo itakuwa imepangwa na kuazimiwa na Mkutano Mkuu wa Chama.

Taasisi inayotoa Mkopo

Taasisi zinazotoa mikopo kwenye Vyama vya Ushirika zinawajibu ufuatao:

(i) Kutoa Mkopo kulingana na mahitaji na uhalisia wa kinachotarajiwa kufanyika au uhalisia wa matumizi ya Mkopo huo;

(ii) Kuhakikisha kuwa Mkopo ulioombwa unatolewa kwa wakati, kwa kuzingatia mahitaji ya Mkopo;

(iii) Kufuatilia matumizi ya Mkopo ili kuona kama unatumika kulingana na madhumuni ya Mkopo;

(iv) Kutoa taarifa kwa Mrajis wa Vyama vya Ushirika kuhusu matumizi mabaya na urejeshaji usioridhisha wa Mkopo;

(v) Kutoa elimu kuhusu mikopo kwa ujumla; na

(vi) Kwa ujumla kutoa taarifa za mwenendo wa urejeshaji wa mikopo kwa Mrajis wa Vyama vya Ushirika mara kwa mara.

Mrajis wa Vyama vya Ushirika

Mrajis wa Vyama vya Ushirika, katika uwekaji wa Rehani za Vyama vya Ushirika,kwa kuzingatia Sheria ya Vyama vya Ushirika Sura 211 na Kanuni za Vyama vya Ushirika ya Mwaka 2015; ana wajibu wa kuhakikisha kuwa Vyama vinajadili na kupitisha maazimio ya kukopa katika Mikutano Mikuu ya Vyama vyao vya Ushirika.

Usajili wa Rehani

Kuna umuhimu mkubwa wa kusajili rehani ili kuweka uhalali na nguvu za kisheria za kuhitimisha suala la kuweka mali kama dhamana ya mkopo unaotolewa kwa manufaa ya pande zote zinazohusika na mkopo. Mrajis wa Vyama vya Ushirika ndiye mwenye mamlaka na wajibu wa kusajili Rehani za Vyama vya Ushirika. Miongoni mwa majukumu yake katika usajili wa rehani ni;

(i) Kuhakikisha kuwa Mali zinazosajiliwa zinalingana na thamani ya mkopo;
(ii) Kufanya tathmini ya Mkopo unaoombwa na Chama kwa kuzingatia mahitaji ya mkopo ili kuona kama Chama kina uwezo wa kurejesha;
(iii) Kuhakikisha mkopo unatumika kwa madhumuni yaliyokusudiwa ili Chama kiweze kurejesha kwa mujibu wa mkataba ili kulinda Mali za Chama zilizowekwa Rehani;
(iv) Kuzifanyia kazi taarifa zinazotolewa na wadau, hususan Wakopeshaji;
(v) Kuhakikisha kuwa Sheria ya Vyama vya Ushirika inazingatiwa katika usajili na utekelezaji wa Rehani;
(vi) Kwa kushirikiana na wasimamizi wengine kama vile Benki Kuu ya Tanzania, kuhakikisha kuwa Sheria zinazingatiwa;
(vii) Kutunza kitabu cha Rejesta ya Dhamana zilizosajiliwa na Vyama vya Ushirika kwa mujibu wa Sheria ya Vyama vya Ushirika na kuingiza ndani mwake, baada ya kupokea malipo ya ada ya usajili, taarifa zinazoihusu Rehani husika;
(viii) Kutoa cheti/hati ya kusajiliwa Rehani ambayo inaonyesha kiasi cha mkopo uliopatikana kutokana na Rehani hiyo;
(ix) Kuiweka wazi Rejesta ya Rehani kwa ajili ya mtu yeyote anayehitaji kuikagua/kuisoma baada ya kulipa gharama ya kupitia kumbukumbu hizo kama ilivyoainishwa kwenye Kanuni za Vyama vya Ushirika;
(x) Kusajili kwenye Rejesta ya Rehani/dhamana taarifa za uteuzi (kwa mujibu wa mamlaka yaliyojumuishwa kwenye dhamana) wa Msimamizi/Meneja wa mali za Chama cha Ushirika ndani ya siku saba baada ya uteuzi huo na mteuliwa kuwasilisha taarifa/amri ya uteuzi wake na kulipia ada husika; na
(xi) Kusajili kwenye Rejesta ya Rehani/Dhamana taarifa/tangazo la Msimamizi/Meneja wa mali za Chama kukoma kufanya kazi hiyo, baada ya kupokea taarifa/tangazo hilo kutoka kwa msimamizi/Meneja huyo.

Wahusika wa Rehani

Mkopaji

Mkopaji ana wajibu wa kufuata taratibu zote zinazotakiwa katika kuweka, kusajili na kusimamia Rehani kwa kufuata utaratibu uliopo kwa mujibu wa Sheria ya Vyama vya Ushirika pamoja na Sheria nyingine za Nchi.

Wakopeshaji

Mkopeshaji anatakiwa kuhakikisha kuwa mkopo unaotolewa unazingatia mahitaji na kutolewa kwa wakati na kulingana na madhumuni yaliyokusudiwa.

Wasimamizi

Msimamizi anatakiwa, kabla ya kuisajili rehani iliyowekwa na Chama, kuhakikisha kwamba inakidhi vigezo vyote vya kusajiliwa, ikiwa ni pamoja na kuhakikisha kwamba dhamana inayowekwa isiwe imetumika kudhamini mkopo mwingine. Aidha, mwekaji wa Dhamana atapaswa kulipa ada ya usajili wa rehani kulingana na viwango vitakavyokuwa vimewekwa na Mrajis wa Vyama vya Ushirika.

Aina za Rehani

Uwekaji wa Rehani unaweza kufanyika katika maeneo mbalimbali yanayofafanuliwa katika Kifungu cha 81 (3) cha Sheria ya Vyama vya Ushirika ambayo ni pamoja na;

(a) Mali
    (i) Mali za kudumu (zisizohamishika)
    (ii) Mali zinazo hamishika
(b) Nyaraka
(c) Bidhaa
(d) Hati Fungani
(e) Bidhaa
(f) Shughuli

Rehani inaweza ikawekwa kwa kutegemea shughuli za Chama ambazo zitakuwa na uhalali wa kisheria kuthibitisha ulipaji wa mkopo.

Pamoja na ukweli kwamba Rehani zinaweza zikawekwa katika maeneo mengi, Vyama vya Ushirika vimekuwa vikijielekeza katika eneo moja zaidi, ambalo ni uwekaji wa Rehani kwenye Mali za kudumu na mazao. Kwa mujibu wa Kifungu cha 81 (3) cha Sheria ya Vyama vya Ushirika, maeneo yanayoweza kuwekwa Rehani ni pamoja na;

(i) Rehani kwa lengo la kuweka Nyaraka za kisheria (*Debentures*) zinazotoa mamlaka ya muda kwa Mkopeshaji kuwa na umiliki wa mali hadi mkopo utakaporejeshwa.

(ii) Rehani inayowekwa kwenye Bidhaa
(iii) Rehani kwa mali zisizohamishika (za kudumu) au haki yoyote inayoendana na Rehani hiyo;
(iv) Rehani inayoweza kuwekwa kupitia wadaiwa wa chama iwapo chama kina mkataba wa madai na mtu/taasisi anayoaminika, ambapo mdaiwa huyo anatakiwa awe na nyaraka zinazokubalika kwa mujibu wa sheria kuwa ni mdeni wa Chama cha Ushirika;
(v) Rehani inayowekwa kwenye mali za chama zinazohamishika; na
(vi) Waraka mwingine wowote ambao unaweza kutumika kama dhamana (*security*).

Sifa za Mali Zinazosajiliwa

(i) Ni zile zenye ubora na thamani inayolingana na mkopo unaotolewa;
(ii) Ni zile ambazo hazijafungwa kwa kuingia mikataba na mkopeshaji mwingine;
(iii) Ni zile ambazo hazina viashiria vya hatari ya kuweza kupotea mfano (migogoro); na
(iv) Ni zile ambazo umiliki wake unatambulika na zina nyaraka zote kwa mujibu wa sheria.

Utaratibu wa Kusajili Rehani

Utaratibu huu unaanza baada ya chama kuwa na uhitaji wa mkopo na kupata mkopeshaji ambaye naye huwa na masharti mbalimbali ikiwemo suala zima la kusajili Rehani.

Ili Chama kiweze kupata mkopo ni lazima mchakato uanzie kwenye Mkutano Mkuu ambapo wanachama, baada ya kuona umuhimu, watapitisha na baadaye kuwasilisha kwa Mrajis wa Vyama vya Ushirika ili kuidhinisha na kutoa Ukomo wa Madeni. Ukomo unaruhusu Chama kupata mkopo kutoka katika taasisi mbalimbali za fedha.

Taasisi za fedha kwa upande wake zinatoa mikopo baada ya kujiridhisha kuwa mkopaji ana uwezo wa kurejesha mkopo baada ya kuutumia katika eneo lililokusudiwa. Ili kujiridhisha, taasisi hizo zinahitaji kupata uthibitisho kutoka kwa Mrajis wa Vyama vya Ushirika pamoja na kuwa na dhamana itakayo wahakikishia urejeshaji wa mkopo hata pale ambapo watashindwa kutekeleza kile kilichokusudiwa. Hapa ndipo panapojitokeza suala la uwekaji na Usajili wa Rehani kwa mujibu wa sheria.

Ili chama cha Ushirika kiweze kusajili Rehani kwa mujibu wa Sheria kinapaswa kufanya mambo yafuatayo; -

(i) Kuweka, kwenye Masharti/Sera, utaratibu wa kuweka na kusajili rehani;

(ii) Kuweka/kupitisha katika Mkutano Mkuu wa Chama azimio linaloruhusu Chama kukopa baada ya kupata Ukomo wa Madeni;

(iii) Kuwasilisha Muhtasari wa Mkutano unaoeleza uwekwaji wa rehani husika, kiasi cha mkopo kinachotolewa na Mkopeshaji, na aina ya mali iliyowekwa Rehani kwa kujaza fomu ya Ushirika Na. 10 inayopatikana katika Mfumo wa Kieletroniki wa Usimamizi wa Vyama vya Ushirika (MUVU);

(iv) Kulipia ada ya Usajili wa Rehani kulingana na viwango vilivyowekwa na Mrajis wa Vyama vya Ushirika; na

(v) Baada ya kujiridhisha kuwa malipo yamefanyika Mrajis wa Vyama vya Ushirika ataisajili Rehani hiyo kwa kutoa namba ya usajili ambayo inapatikana katika rejista maalumu ya usajili.

Tanbihi: **Warajis Wasaidizi wa Vyama vya Ushirika Mikoa wataisajili Rehani kwa Vyama vya Ushirika vya Msingi kulingana na viwango vya mikopo iliyoidhinishwa katika ngazi zao; kwa mikopo ambayo ukomo wa madeni umetolewa na Mrajis wa Vyama vya Ushirika , rehani hizo zitasajiliwa makao makuu.** .

SEHEMU YA TATU

FAIDA ZA KUSAJILI REHANI

Faida za kusajili rehani katika chama ni pamoja na:

(i) Kuwepo kwa uthibitisho wa Mrajis wa Vyama vya Ushirika kuwa mali zilizowekwa rehani ni za Chama na hazina dhamana nyingine;
(ii) Uwazi kwa wanachama na serikali kuhusu ubainishaji wa aina ya mali za Chama endapo mkopo huo utashindikana kulipwa;
(iii) Serikali kupata mapato kutokana na usajili wa Rehani za Vyama vya Ushirika;
(iv) Kuwepo kwa taarifa sahihi kwa Mrajis wa Vyama vya Ushirika juu ya rehani inayowekwa dhamana na chama; na
(v) Kuwepo kwa rejista ya usajili wa rehani chamani kwa mujibu Sheria ya Vyama vya Ushirika Sura 211.

SEHEMU YA NNE

ATHARI ZA KUTOSAJILI REHANI

Athari za kutosajili rehani zimegawanyika katika makundi mawili; athari za kisheria (*legal*) na athari za kiutawala.

Athari za kisheria (legal)

Athari za kisheria ni pamoja na:

(i) Ukiukwaji wa Sheria ambao utaleta madhara makubwa katika utekelezaji wa makubaliano ya aina yoyote, hali ambayo inasababisha kushindwa kutekelezwa kwa mikataba mbalimbali iliyoingiwa;
(ii) Kuvunjika kwa mkataba;
(iii) Kuwepo kwa madai mbalimbali; na
(iv) Ongezeko la gharama.

Athari za kiutawala (administrative)

Athari za kiutawala ni pamoja na:

(i) Kukosekana kwa uthibitisho wa Mrajis wa Vyama vya Ushirika kwa Mkopeshaji kwamba mali zilizowekwa rehani ni za Chama cha Ushirika na hazina dhamana nyingine;
(ii) Kukosekana kwa uwazi kwa Wanachama na Serikali kuhusu ubainishaji wa aina ya matumizi ya mali za Chama endapo mkopo huo utashindikana kulipwa;
(iii) Kukosekana utimilifu wa uhakika kwa Mkopeshaji juu ya uwezo wa Mkopaji kulipa mkopo uliotolewa kwa kukosekana uthibitisho wa Mrajis wa vyama vya Ushirika kwa mali za rehani na hali za kiuchumi za Chama mkopaji;
(iv) Kuikosesha Serikali mapato yanayopaswa kuchangiwa kwa njia ya kodi, na Vyama vya Ushirika vinavyojiendesha kibiashara; na
(v) Vyama vya Ushirika kuendelea kutokuwa na Rejesta inayoonesha Taarifa ya Mali zilizowekwa rehani kwa mikopo.
(vi) Chama kuwajibika kisheria kwa ukiukwaji wa Sheria

SEHEMU YA SITA

HITIMISHO

Uwekaji na usajili wa rehani ni eneo muhimu kwa Vyama vya Ushirika; hasa katika kipindi hiki kinacholenga mabadiliko na maendeleo makubwa ya kiuchumi sanjari na ukuaji wa kiuchumi katika maeneo mengine kutokana na ukweli kwamba ushirika unahusisha makundi katika ngazi mbalimbali; na kundi kubwa likiwa katika uchumi wa kati na wa chini; na hivyo kuwa na uhitaji mkubwa wa mikopo katika kufanya mabadiliko ya maisha kwa kuwekeza katika miradi mikubwa na ya kisasa itakayowezesha kuingia katika ushindani. Miradi hiyo itahitaji uwekezaji mkubwa ambao hautaweza kutoshelezwa na uchangiaji kutoka ndani kwa wanaushirika wenyewe na hivyo kuhitaji fedha za uwekezaji kutoka maeneo mengine, ikiwemo mabenki na taasisi zingine za kifedha